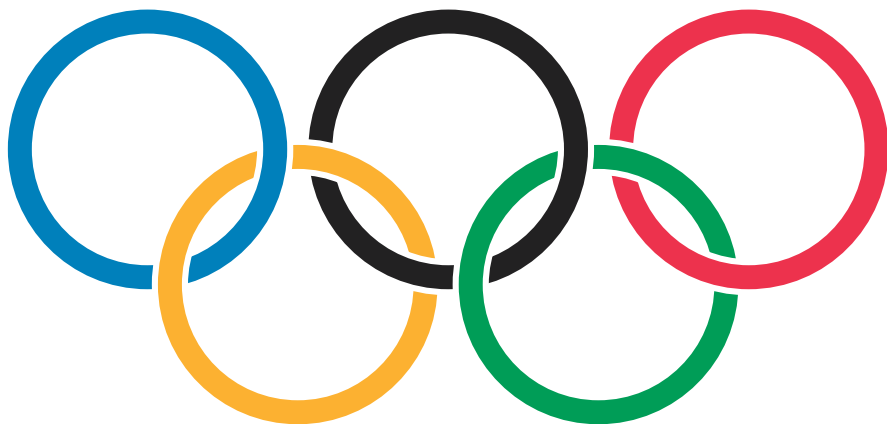

NGUYỄN THANH TRIỀU

★★★★★

SỔ TAY ĐẠI SỐ VÀ GIẢI TÍCH

10 - 11 - 12

Tháng 07 - 2013

Để biết thêm về các tài liệu toán học, độc giả có thể truy cập vào trang web cá nhân của tác giả:

<http://nttrieu.wordpress.com>

Tôi sưu tầm tài liệu này trên web, nguồn là tệp TeX tôi chỉ định dạng và phong chữ lại cho dễ dùng. Lúc lấy tài liệu quên ghi lại địa chỉ, cảm ơn bạn đã soạn ra tài liệu này.

Hà Nội, 23/01/2017
Nguyễn Hữu Điển

Mục lục

Mục lục	2
Chương 1. Mệnh đề và tập hợp	10
1.1. Mệnh đề	10
1.2. Tập hợp	10
1.2.1. Các tập hợp số	10
1.2.2. Phần tử của tập hợp	10
1.2.3. Các tập hợp con của $\mathbb{R}$	11
1.2.4. Các phép toán với tập hợp	11
1.3. Số gần đúng - Sai số	12
Chương 2. Hàm số bậc nhất và bậc hai	14
2.1. Khái niệm cơ bản về hàm số	14
2.1.1. Ánh xạ	14
2.1.2. Khái niệm hàm số	15
2.1.3. Đồ thị của hàm số	15
2.1.4. Các tính chất cơ bản của hàm số	15
2.2. Hàm số bậc nhất	16
2.2.1. Hàm số bậc nhất	16
2.2.2. Hàm số hằng $y = b$ với $b \in \mathbb{R}$	17
2.2.3. Hàm số $y = x $	17
2.3. Hàm số bậc hai	17
2.3.1. Cơ bản về hàm số bậc hai	17
2.3.2. Đồ thị	17
2.3.3. Bảng biến thiên	18
2.3.4. Cách vẽ đồ thị	18
Chương 3. Phương trình và hệ phương trình	19
3.1. Đại cương về phương trình	19
3.1.1. Các khái niệm cơ bản	19
3.1.2. Phương trình tương đương và phương trình hệ quả ..	19
3.1.3. Biến đổi tương đương các phương trình	20

3.2. Phương trình qui về bậc nhất, bậc hai.....	20
3.2.1. Giải và biện luận phương trình bậc nhất.....	20
3.2.2. Giải và biện luận phương trình bậc hai.....	20
3.2.3. Định lý về tổng và tích hai nghiệm của phương trình bậc hai.....	21
3.2.4. Phương trình trùng phương.....	21
3.2.5. Phương trình chứa dấu giá trị tuyệt đối.....	21
3.2.6. Phương trình chứa dấu căn thức.....	22
3.3. Phương trình, hệ phương trình bậc nhất nhiều ẩn.....	24
3.3.1. Phương trình bậc nhất hai ẩn.....	24
3.3.2. Hệ hai phương trình bậc nhất 2 ẩn.....	24
3.3.3. Dạng tam giác của hệ 3 phương trình bậc nhất ba ẩn..	24
3.3.4. Hệ ba phương trình bậc nhất 3 ẩn.....	24
3.3.5. Một số hệ phương trình khác.....	25
Chương 4. Bất đẳng thức và bất phương trình.....	26
4.1. Bất đẳng thức.....	26
4.1.1. Định nghĩa.....	26
4.1.2. Các tính chất bất đẳng thức cơ bản.....	26
4.1.3. Bất đẳng thức chứa dấu giá trị tuyệt đối.....	26
4.1.4. Bất đẳng thức Cauchy.....	27
4.1.5. Bất đẳng thức Bunhiacopski.....	27
4.1.6. Giá trị lớn nhất, nhỏ nhất của một hàm số.....	28
4.2. Bất phương trình và hệ bất phương trình một ẩn.....	28
4.2.1. Điều kiện của một bất phương trình.....	28
4.2.2. Hai bất phương trình (hệ bất phương trình) tương đương .	28
4.2.3. Các phép biến đổi bất phương trình.....	28
4.2.4. Chú ý.....	29
4.3. Dấu của nhị thức bậc nhất.....	29
4.4. Bất phương trình bậc nhất 2 ẩn.....	29
4.4.1. Bất phương trình bậc nhất 2 ẩn.....	29
4.4.2. Hệ bất phương trình bậc nhất 2 ẩn.....	30
4.4.3. Bài toán tối ưu trong kinh tế.....	30

4.5. Dấu của tam thức bậc hai.....	30
4.5.1. Định lý về dấu của tam thức bậc hai.....	30
4.5.2. Một số điều kiện tương đương.....	31
Chương 5. Thống kê.....	32
5.1. Bảng phân bố tần số và tần suất.....	32
5.1.1. Tần số và tần suất của một giá trị.....	32
5.1.2. Tần số và tần suất của một lớp.....	32
5.2. Số trung bình cộng.....	32
5.2.1. Số trung bình cộng.....	32
5.2.2. Số trung vị.....	33
5.2.3. Mốt.....	33
5.2.4. Chọn đại diện cho các số liệu thống kê.....	33
5.3. Phương sai và độ lệch chuẩn.....	34
5.3.1. Công thức tính phương sai.....	34
5.3.2. Ý nghĩa và cách sử dụng phương sai.....	34
5.3.3. Độ lệch chuẩn.....	35
Chương 6. Cung và góc lượng giác.....	36
6.1. Cung và góc lượng giác.....	36
6.1.1. Quan hệ giữa độ và radian.....	36
6.1.2. Độ dài của cung tròn.....	36
6.1.3. Số đo của cung lượng giác.....	36
6.1.4. Biểu diễn cung lượng giác.....	36
6.2. Giá trị lượng giác của một cung.....	37
6.2.1. Các kiến thức cơ bản.....	37
6.2.2. Các hằng đẳng thức lượng giác cơ bản.....	38
6.2.3. Giá trị lượng giác của các cung đối nhau.....	38
6.2.4. Giá trị lượng giác của các cung bù nhau.....	38
6.2.5. Giá trị lượng giác của các cung phụ nhau.....	38
6.2.6. Giá trị lượng giác của các cung hơn kém π	38
6.3. Công thức lượng giác.....	39
6.3.1. Công thức cộng.....	39
6.3.2. Công thức nhân đôi.....	39
6.3.3. Công thức nhân ba.....	39
6.3.4. Công thức hạ bậc.....	39
6.3.5. Công thức tính theo $t = \tan \frac{x}{2}$	39

6.3.6. Công thức tổng thành tích.....	39
6.3.7. Công thức tích thành tổng.....	40
6.3.8. Một số công thức khác.....	40
Chương 7. Hàm số lượng giác.....	41
7.1. Hàm số lượng giác.....	41
7.1.1. Hàm số sin.....	41
7.1.2. Hàm số cos.....	41
7.1.3. Hàm số tang.....	42
7.1.4. Hàm số cotang.....	43
7.2. Phương trình lượng giác cơ bản.....	44
7.2.1. Phương trình cơ bản theo sin.....	44
7.2.2. Phương trình cơ bản theo cos.....	44
7.2.3. Phương trình cơ bản theo tan.....	45
7.2.4. Phương trình cơ bản theo cot.....	45
7.3. Phương trình lượng giác thường gặp.....	46
7.3.1. Phương trình lượng giác đưa về dạng đại số.....	46
7.3.2. Phương trình bậc nhất đối với sin và cos.....	46
7.3.3. Phương trình chứa tổng (hay hiệu) và tích của sin và cos ..	47
7.3.4. Phương trình đẳng cấp đối với sin và cos.....	47
Chương 8. Tổ hợp và xác suất.....	48
8.1. Quy tắc đếm.....	48
8.1.1. Quy tắc cộng.....	48
8.1.2. Quy tắc nhân.....	48
8.2. Hoán vị, chỉnh hợp, tổ hợp.....	49
8.2.1. Hoán vị.....	49
8.2.2. Chỉnh hợp.....	49
8.2.3. Tổ hợp.....	49
8.3. Nhị thức Newton.....	49
8.3.1. Công thức nhị thức Newton.....	49
8.3.2. Các tính chất.....	50
8.4. Lý thuyết cơ bản về xác suất.....	50
8.4.1. Phép thử và biến cố.....	50
8.4.2. Xác suất của biến cố.....	50

Chương 9. Dãy số	52
9.1. Phương pháp quy nạp toán học	52
9.2. Dãy số	53
9.2.1. Cơ bản về dãy số	53
9.2.2. Cách cho một dãy số	53
9.2.3. Dãy số tăng, dãy số giảm	54
9.2.4. Dãy số bị chặn	54
9.3. Cấp số cộng	54
9.3.1. Cơ bản về cấp số cộng	54
9.3.2. Số hạng tổng quát	55
9.3.3. Tính chất	55
9.3.4. Tổng n số hạng đầu	55
9.4. Cấp số nhân	55
9.4.1. Cơ bản về cấp số nhân	55
9.4.2. Số hạng tổng quát	56
9.4.3. Tính chất	56
9.4.4. Tổng n số hạng đầu	56
Chương 10. Giới hạn	57
10.1. Giới hạn của dãy số	57
10.1.1. Giới hạn hữu hạn	57
10.1.2. Giới hạn vô cực	57
10.1.3. Các giới hạn đặc biệt	57
10.1.4. Định lý về giới hạn hữu hạn	57
10.1.5. Liên hệ giữa giới hạn hữu hạn và vô cực	58
10.1.6. Cấp số nhân lùi vô hạn	58
10.2. Giới hạn của hàm số	58
10.2.1. Giới hạn hữu hạn	58
10.2.2. Giới hạn vô cực	58
10.2.3. Các giới hạn đặc biệt	59
10.2.4. Các định lý về giới hạn hữu hạn	59
10.2.5. Các quy tắc về giới hạn vô cực	60
10.3. Hàm số liên tục	60
10.3.1. Hàm số liên tục	60
10.3.2. Các định lý	61

Chương 11. Đạo hàm	62
11.1. Các lý thuyết về đạo hàm	62
11.1.1. Định nghĩa	62
11.1.2. Quy tắc tính đạo hàm bằng định nghĩa	62
11.1.3. Quan hệ giữa tính liên tục và sự có đạo hàm	62
11.1.4. Ý nghĩa hình học của đạo hàm	63
11.1.5. Ý nghĩa vật lý của đạo hàm	63
11.2. Các qui tắc tính đạo hàm	63
11.2.1. Các công thức	63
11.2.2. Bảng các đạo hàm cơ bản	63
11.3. Vi phân	64
Chương 12. Khảo sát hàm số	65
12.1. Tính đồng biến - nghịch biến của hàm số	65
12.2. Cực trị của hàm số	65
12.3. Giá trị lớn nhất, nhỏ nhất của hàm số	65
12.3.1. Cách tìm giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất trên một đoạn ..	65
12.3.2. Cách tìm giá trị lớn nhất, nhỏ nhất trên một khoảng .	66
12.4. Đường tiệm cận	66
12.4.1. Đường tiệm cận đứng	66
12.4.2. Đường tiệm cận ngang	66
12.5. Các bước khảo sát hàm số	67
12.5.1. Sơ đồ khảo sát hàm số $y = f(x)$	67
12.5.2. Tương giao của hai đồ thị	67
Chương 13. Lũy thừa và logarit	69
13.1. Lũy thừa	69
13.1.1. Lũy thừa với số mũ nguyên	69
13.1.2. Căn bậc n	69
13.1.3. Lũy thừa với số mũ hữu tỉ	69
13.1.4. Lũy thừa với số mũ vô tỉ	70
13.1.5. Các tính chất lũy thừa	70
13.2. Hàm số lũy thừa	70
13.2.1. Cơ bản về hàm số lũy thừa	70
13.2.2. Tập xác định	70
13.2.3. Đạo hàm	70

13.2.4. Tính chất	70
13.2.5. Đồ thị	71
13.3. Logarit	71
13.3.1. Cơ bản về logarit	71
13.3.2. Các tính chất	71
13.3.3. Các quy tắc tính	71
13.3.4. Logarit thập phân và logarit tự nhiên	72
13.4. Hàm số mũ và hàm số logarit	72
13.4.1. Hàm số mũ	72
13.4.2. Hàm số logarit	72
13.5. Phương trình mũ và phương trình logarit	73
13.5.1. Phương trình mũ	73
13.5.2. Phương trình logarit	73
13.6. Bất phương trình mũ và logarit	74
13.6.1. Bất phương trình mũ	74
13.6.2. Bất phương trình logarit	75
Chương 14. Nguyên hàm và tích phân	76
14.1. Nguyên hàm	76
14.1.1. Nguyên hàm và các tính chất	76
14.1.2. Phương pháp tính nguyên hàm	76
14.1.3. Bảng các nguyên hàm cơ bản	77
14.2. Tích phân	78
14.2.1. Tích phân và các tính chất	78
14.2.2. Phương pháp tính tích phân	79
14.2.3. Ứng dụng của tích phân	79
Chương 15. Số phức	81
15.1. Cơ bản về số phức	81
15.2. Các phép toán với số phức	81
15.3. Phương trình bậc hai với hệ số thực	82
15.4. Dạng lượng giác của số phức và ứng dụng	82
Tài liệu tham khảo	84

Chương 1

MỆNH ĐỀ VÀ TẬP HỢP

1.1. Mệnh đề

1. Mỗi mệnh đề phải hoặc đúng hoặc sai.
2. Với mỗi giá trị của biến thuộc một tập hợp nào đó, mệnh đề chứa biến trở thành mệnh đề.
3. Mệnh đề phủ định của mệnh đề P ký hiệu là $\bar{P}$, $\bar{\bar{P}}$ đúng khi P sai và ngược lại.
4. Mệnh đề kéo theo $P \implies Q$ chỉ sai khi P đúng và Q sai.
5. Ký hiệu $\forall$ (chữ A đảo ngược) đọc là “với mọi” hay “tất cả” xuất phát từ tiếng anh là “All”.
6. Ký hiệu $\exists$ (chữ E đảo ngược) đọc là “tồn tại” hay “có một” xuất phát từ tiếng anh là “Exists”.

1.2. Tập hợp

1.2.1. Các tập hợp số

1. Tập hợp các số thực ký hiệu là $\mathbb{R}$, viết tắt của từ “Real” có nghĩa là “thực”.
2. Tập hợp các số hữu tỉ ký hiệu là $\mathbb{Q}$, viết tắt của từ “Quotient” trong tiếng Đức có nghĩa là “hữu tỉ”.
3. Tập hợp các số nguyên ký hiệu là $\mathbb{Z}$, viết tắt của từ “Zahlen” trong tiếng Đức có nghĩa là “số nguyên”.
4. Tập hợp các số tự nhiên ký hiệu là $\mathbb{N}$, viết tắt của từ “Natural” có nghĩa là “tự nhiên”.
5. Ký hiệu “ $\subset$ ” đọc là “chứa trong” hay “tập con”. Khi đó $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$.

1.2.2. Phần tử của tập hợp

1. a là một phần tử của tập hợp A viết là $a \in A$, b không là phần tử của tập hợp A viết là $b \notin A$.
2. Tập hợp có thể có hữu hạn hoặc vô hạn phần tử. Tập hợp không có phần tử nào là tập hợp rỗng, ký hiệu là $\emptyset$.